

**Տ. ՎՐԹԱՆԵՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ ՔԱՐՈՋԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ՀԱՅՈՑ ԲԱՆԱԿԻ 24-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ
ՄԱՏՈՒՑՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(27 հունվարի, 2016 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

*«Քաջալերեցարուք,
զի ես յաղթեցի աշխարհի»
(Հովհ. ԺԶ. 33):*

Սիրելի բարեպաշտ հավատացյալներ,

Սուրբ Գիրքը լի է հաղթանակների բազում պատմություններով, որոնցից գերագույնն ու գլխավորը մեր Տեր ու Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսի հաղթանակն է մահվան նկատմամբ՝ պսակված հրաշափառ Հարությամբ: Այս իրողությունը քրիստոնյայի համար քաջալերվելու աղբյուր է, որովհետև եթե մեր մեծագույն թշնամին, որ մահն է, այլևս հաղթված է, ինչն է ի գործ ու մեզ սարսափեցնելու:

Այդ հարության լույսն ու ավետիսը դուրս են հորդում Ավետարանի յուրաքանչյուր էջից՝ իբրեւ քաջալերիչ հրավեր Տիրոջ հետևից քայլելու, Տիրոջ հաղթանակի պտուղները հավատով վայելելու: Այս հաղթանակը հեղաշրջում է մեր մտքերը, մարդկային մեր պատկերացումներն սկզբի ու վախճանի, նպատակի ու դրան հասնելու միջոցների մասին: Հաղթանակ՝ խաչի վրա մահվան մատնվելու ճանապարհով. մի ճանապարհ, որ Տիրոջ թշնամիներին պարտություն էր թվում, սակայն իրականում նրա հաղթանակի արշալույսը դարձավ:

Այս հաղթանակը մարդկանց բաժանել է երկու բանակների՝ հարությունը խաբեություն համարողների՝ (հմմտ. Մատթ. ԻԸ. 15) «բոլոր մարդկանցից ավելի ողորմելիների», եւ այդ իրողությունը Աստծո մեծագույն հրաշք եւ անուրանալի իրականություն հռչակողների (հմմտ. Ա. Կորնթ. ԺԵ. 19-23):

Կարդալով Աստվածաշունչը եւ հետեւելով Աստծո ժողովրդի պատմությանը՝ ականատեսն ենք լինում ամենաանհավանական իրական հաղթանակների, անհավանական՝ մարդու համար, բայց ոչ Ամենակարող Աստծո: Մովսեսից հետո, երբ Աստված Ավետյաց երկիր էր ուղղորդում Իսրայելի ժողովրդին, նրանց առաջնորդ Հեսուի խնդրանքով Տերը մի ամբողջ օր արեգակն ու լուսինը իրենց տեղում գամված է պահում. նույնիսկ Երկիր մոլորակն է դադարում իր անընդհատ պտույտը, որպեսզի Աստծո հավատարիմ ժողովուրդը հասցնի ոչնչացնել իր թշնամիներին եւ Տիրոջ անունով հաղթանակ տոնի (հմմտ. Հեսու Ժ. 12-15): Հիշատակության արժանի է նաեւ Հեսուի հաջորդ Գեղեոնի երեք հարյուր հոգանոց զորաշուկատի հաղթանակը թշնամիների բազմահազարանոց բանակի դեմ: Իրեն հավատարիմներին անվերապահորեն օգնելու աստվածաշնչյան օրինակների այս շարքը կարելի է երկարել: Դրանց բոլորի հիմքում հավատն է առ Աստված եւ ապավինումը Բարձրյալին, դրանք բոլորն էլ ընկալվում են իբրեւ Աստծո պարգեւ իր ժողովրդին, երբ վերջինս հավատարիմ է տիրականդ պատվիրաններին: Սիրելիներ, մենք էլ Աստծո սեփական ժողովուրդն ենք՝ Նոր Ուխտով հաստատված, եւ մեր պատմությունն էլ լի է այս շարքը համալրող օրինակներով: Այսպիսի մի օրինակ է հավատից մղված այն խիզախումը, որով Հայկ Նահապետը դուրս է գալիս չարության մարմնացում Բելի դեմ եւ խոցում երեքթեյան նետով՝ ապահովելով ազատ ապրելու եւ կուրքերի փոխարեն իր Աստծուն միայն երկրպագելու իրավունք հայկյան սերունդներին համար: «Արդարության գրահը հագած» եւ «հավատի վահանն առած» (Եփես. Զ. 15-16)՝ մեր անվանադիր քաջարի նախնին հայ ժողովրդի ձեւավորման արշալույսին ապացուցում է, որ հաղթելու գործությունը ոչ թե քանակի, այլ արդարության կողմը լինելու մեջ է, իսկ բացարձակ արդարությունն Աստված է: Երբ այս դասը յուրացրել ենք, դրա օգտակար պտուղները առատորեն ենք վայելել:

Մեր ժողովրդի քրիստոնեական պատմությունը եւս աստվածաշնչյան պատումին զուգահեռվելու բազում կետեր ունի, որովհետեւ Աստված բոլոր ժողովուրդների Տերն է եւ բոլորին նույն մականով է հովվում: Հիշատակության է արժանի պատմական այն դրվագը, երբ Ս. Ներսես Մեծի աղոթքի շնորհիվ Հայոց գորքը Նպատ լեռան մոտակայքում հաղթանակ է տանում Պարսից մեծաքանակ բանակի դեմ:

Սիրելիներ, մեր օրերում եւս Տերը հաղթանակներ է շնորհում, երբ տեսնում է մեր աներեր հավատքն ու հավատարմությունը: Հիշենք Շուշին.

Միաձնաէջ Սուրբ Խորանի առջև աղոթում ենք, որ Երկնավոր մեր Տերն օրհնի
և զորացյալ ու հաղթական պահի մեր Հայրենիքի սահմանները հսկող բոլոր զինվորներին
ու զորավարներին (Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս)

Քաջալերունցէք, որովհետեւ եւ յաղթեցի աշխարհին
(Յովհ. ԺԶ. 33)

գինտելխնիկայի եւ մեր ազատամարտիկների հագուստի վրա ամրացված ճերմակ խաչերը վահան են դառնում մեզ եւ երկնային գորակցություն ապահովում, իսկ արդարության կողմը լինելը եւ Ս. Ղազանչեցոցն ազատագրելու փափագը հաղթանակ են բերում մեզ: Մեռած չէ մեր Տերը, այլ Հարուցյալ. նա մեր ձեռքով բարձրացնում է արդարության նժարը՝ մեր դարավոր ոսոխի դեմ պայքարում՝ միշտ լինելով մեր կողքին եւ առաջնորդելով նորանոր խիզախումների: Տիրականդ պատգամ ունենք՝ մեր կյանքը տալու հանուն մեր բարեկամների: Նենմին կարծես այս պահի համար է ասել. «Նրանցից մի վախեցեք. հիշեցե՛ք մեր մեծագոր եւ ահարկու Աստծուն եւ պատերազմեցե՛ք ձեր եղբայրների, կանանց ու որդիների, դուստրերի եւ ձեր տների համար» (Նենմի Դ. 14):

Մեզ համար ապրելու եւ պայքարելու սկզբունքը եղել է Պողոս առաքյալի զգուշացումը. «Թույլ մի՛ տուր, որ չարը հաղթի քեզ, այլ բարին՝ հաղթիր չարին» (Հռոմ. ԺԲ. 21): Մեր հաղթանակների հիմքում քրիստոնեական խաղաղասիրությունն է եւ աստվածատուր առաքինությունները: «Եթե Աստված մեր կողմն է, ո՞վ կլինի մեզ հակառակ» (Հռոմ. Ը. 31). ահա մի վստահեցում, որ մշտապես առաջ է մղում մեր ազգին՝ դրսևորելու միայն իրեն հատուկ անկոտրում ոգի:

Փոխվում են ժամանակները, փոփոխվում են մարդկությանն առաջնորդող սկզբունքները: Անփոխոյ է մնում, սակայն, հաղթանակած Տիրոջը հետևելու մեր Եկեղեցու ու ժողովրդի ուղեցույցը: Կարճ ժամանակ է անցել այն բերկրառատ օրից, երբ այստեղ՝ համայն հայության հոգեւոր կենտրոնում, Ամենայն Հայոց Հայրապետի ձեռամբ օրհնվեց Սրբալույս Մյուռոնը, որը «Հաղթանակի Մյուռոն» հռչակվեց:

Մենք հավատում ենք, որ այս Մյուռոնով օծված սերունդն է, որ կերտելու է մեր վերջնական հաղթանակը: Այս Մյուռոնը շնորհագարդ շարունակության ապահովողն է երջանկահիշատակ Վազգեն Վեհափառի 1991 թ. օրինած «Անկախության Մյուռոնի», որով դրոշմվում էին Արցախ աշխարհի անձնդիր պաշտպանները՝ ճանապարհվելով «վասն հավատոյ եւ վասն հայրենեաց» նորօրյա մարտի՝ շատերն էլ «իմացեալ մահ»-ով անմահանալով այդ ճանապարհին: Նույն այդ Մյուռոնով օծված սերունդն այսօր սահմանին է՝ պատրաստ ամենաթանկ գնով պաշտպանելու նշխար դարձած մեր երկիրը: Այդ Մյուռոնով են կնքվել մեր երկրի՝ անկախացյալ Հայաստանի Հանրապետության առաջին դողդոջուն քայլերը, որոնք գնալով ավելի հաստատուն են դարձել, եւ այսօր արդեն առիթ ունենք «Հաղթանակի Մյուռոն» օրհնելու:

Այսօր, երբ մեր սահմաններում անհանգիստ է, եւ մեր ոսոխը հոխորտում է, ոչինչ ու ոչ ոք մեզ վրա սարսափ չի կարող գցել, որովհետեւ Տիրոջ ձայնն անընդհատ մեզ ոգևորում է. «Քաջալերվեցնք, որովհետեւ ես հաղթեցի աշխարհին» (Հովհ. ԺԶ. 33): Ապրելով հաղթված աշխարհում՝ իրավունքով ճաշակում ենք այդ հաղթանակի պտուղները: Վախը՝ որպէս թերահավատության նշան, վաղուց մերժած լինելով, մահին հաղթածի քաջությամբ՝ այսօր էլ շարունակում ենք մեր անկասելի երթը դեպի վերջնական հաղթանակ չարի ու նրա տարաբնույթ ուժերի դեմ: Միասնական աղերսով ու աղոթքով այդ ճանապարհին Տիրոջ զորակցությունն ենք հայցում ամենքիս համար, նաեւ երկնավոր զորքերի բարեխոսությունը մեր բանակին, որպեսզի վերջինիս հայրենանվեր ոգին մնա ամուր ու աննկուն, հոգին՝ ուղղափառ հավատով ու հույսով լեցուն, միտքը՝ պայծառ, իսկ բազուկը՝ զորեղ՝ միշտ պատրաստ Աստծո կամքը գործադրելու:

Թող Տիրոջ առաք օրհնությունը լինի մեր աստվածընտրյալ ազգի, մեր հաղթանակած բանակի ու մեր քրիստոսահիմն Եկեղեցու վրա. այսօր եւ հավիտյանս հավիտենից. ամեն:

Հայոց բանակի 24-ամյակի առիթով ՀՀ պաշտպանության նախարարի կողմից «Անդրանիկ Օզանյան», «Գարեգին Նժդեհ», «Ծովակալ Հ. Ս. Իսակով» ու «Մարշալ Բաղրամյան» շքանշանների արժանացած Հայ Եկեղեցու մի շարք նվիրյալ սպասավորներ (ձախից աջ՝ Տ. Վանանդ քին. Անդրեասյան, Տ. Բազրատ եպս. Գալստանյան, Տ. Վազգեն եպս. Միրզախանյան, աջից ձախ՝ Հովհաննես սրկ. Գալստյան, Արմեն սրկ. Բայադյան, Տ. Տարոն վրդ. Ղուլիկյան, Տ. Նաթան արք. Հովհաննիսյան)

Հայոց բանակի 24-ամյակի առիթով Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողմից Հայ Եկեղեցու «Մուրբ Ներսես Շնորհալի» պատվո թարձրագույն շքանշանի արժանացան մի շարք զինվորականներ (ձախից աջ՝ գնդապետ Հենրիկ Մուրադյան, գեներալ-մայոր Արթուր Սիմոնյան, աջից ձախ՝ գնդապետ Արսեն Թառոյան, գնդապետ Կամավոր Խաչատրյան, գեներալ-մայոր Վարդան Բալայան)